

Bydgoszcz, 7 sierpnia 2025 r.

Informacja prasowa

ZUS odzyskuje miliony po kontrolach zwolnień lekarskich

ZUS prześwietlił ponad 14 tysięcy zwolnień lekarskich w Kujawsko-Pomorskiem. Kontrole wykazały, że wielu ubezpieczonych traktuje zwolnienie jako okazję do dorobienia... albo odpoczynku w ciepłych krajach. Łączny efekt finansowy kontroli oraz obniżenia świadczeń po ustaniu zatrudnienia w pierwszym półroczu 2025 roku wyniósł ponad 7,8 mln zł – o 2,6 mln zł więcej niż rok wcześniej.

W pierwszym półroczu 2025 r. oddziały ZUS w Bydgoszczy i Toruniu przeprowadziły **14,2 tys.** kontroli zwolnień lekarskich. Wstrzymano wypłatę **774** świadczeń chorobowych na kwotę ponad **1,3 mln zł**. Choć liczba kontroli spadła w porównaniu do analogicznego okresu 2024 r., do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wróciło więcej środków – o 121,2 tys. zł więcej. Z tytułu obniżenia świadczeń chorobowych po ustaniu ubezpieczenia wypłaty zmniejszono o blisko **6,5 mln zł**. Łączny efekt finansowy działań ZUS w regionie wyniósł ponad **7,8 mln zł** – o 2,6 mln zł więcej niż rok wcześniej – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Efekty kontroli ZUS w skali kraju: 150,5 mln zł wróciło do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Od stycznia do czerwca 2025 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeprowadził w całym kraju 227 tys. kontroli zwolnień lekarskich. W wyniku działań wstrzymano wypłatę 14,8 tys. zasiłków na kwotę ponad 22,1 mln zł. Dodatkowo, obniżono świadczenia po ustaniu zatrudnienia o 128,3 mln zł. Łącznie do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wróciło **150,5 mln zł**.

Dla porównania, w analogicznym okresie 2024 r. przeprowadzono 260,8 tys. kontroli, wydano 18,6 tys. decyzji, a łączna kwota odzyskanych środków – również z tytułu obniżenia świadczeń po ustaniu zatrudnienia – wyniosła 117,5 mln zł.

ZUS kontroluje – kto naprawdę choruje

Zakład Ubezpieczeń Społecznych prowadzi regularne kontrole dotyczące zwolnień lekarskich. Kontrole obejmują zarówno sposób korzystania ze zwolnień, jak i zasadność ich wystawienia. W przypadku kontroli wykorzystania zwolnienia, pracownicy ZUS ustalają, czy osoba przebywająca na chorobowym rzeczywiście nie pracuje i przestrzega zaleceń lekarskich. Celem jest upewnienie się, że zwolnienie służy rekonwalescencji, a nie innym aktywnościom – np. dodatkowej pracy. ZUS sprawdza również prawidłowość orzekania o czasowej niezdolności do pracy. Lekarze orzecznicy oceniają, czy stan zdrowia ubezpieczonego uzasadnia dalszą niezdolność do pracy. Jeśli nie ma podstaw do kontynuacji zwolnienia, może ono zostać skrócone.

ZUS przypomina – zwolnienie lekarskie to czas na rekonwalescencję, a nie dodatkowy zarobek czy urlop

Zwolnienie lekarskie to czas przeznaczony na leczenie i powrót do zdrowia, a nie dowolnie dysponowany okres wolny od pracy. Ubezpieczony, który otrzymał zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy, powinien unikać wszelkich aktywności, które mogą opóźnić proces leczenia. Dopuszczalne są jedynie podstawowe czynności życia codziennego, takie jak wizyta u lekarza, wykupienie leków w aptece czy zrobienie niezbędnych zakupów.

W przypadku stwierdzenia, że osoba przebywająca na zwolnieniu wykonuje pracę zarobkową lub korzysta z wolnego w sposób niezgodny z jego celem, ZUS może wstrzymać wypłatę zasiłku chorobowego za cały okres zwolnienia. Jeśli świadczenie zostało już wypłacone – ubezpieczony jest zobowiązany do jego zwrotu. Z kolei w ramach kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy, jeżeli lekarz orzecznik ZUS stwierdzi, że stan zdrowia ubezpieczonego pozwala na powrót do pracy, zwolnienie zostaje skrócone, a prawo do zasiłku przysługuje tylko do dnia badania.

Przypadki na chorobowym... w pracy, salonie i na wakacjach

Kontrole zwolnień lekarskich w województwie kujawsko-pomorskim ujawniły, że wielu ubezpieczonych traktuje chorobowe jako okazję do dorobienia lub wyjazdu na urlop. Zasiłek chorobowy straciła m.in. kobieta, która w czasie zwolnienia lekarskiego zwiedzała Europę. Inna – zamiast odpoczywać – w najlepsze strzygła klientów we własnym domu. Kolejna świadczyła usługi manicure w salonie, a pewien ubezpieczony dorabiał jako kierowca taxi.

ZUS odebrał świadczenia także osobom, które – mimo ustania zatrudnienia – pobierały zasiłek chorobowy, a jednocześnie aktywnie uczestniczyły w procesach rekrutacyjnych. Nie brakowało też sprytnych handlarzy – jeden z ubezpieczonych, oficjalnie przebywający na zwolnieniu, masowo wystawiał ogłoszenia sprzedaży mebli, drzwi, ubrań i biżuterii w serwisach internetowych. W innym przypadku ubezpieczony, pobierając jednocześnie zasiłek chorobowy a następnie świadczenie rehabilitacyjne, wykonywał pomiary stanu wód na rzecz płatnika, z którym ma zawartą umowę zlecenia.

Sygnały od obywateli i pracodawców pomagają ZUS

Skuteczność kontroli rośnie, między innymi dzięki sygnałom, które trafiają do ZUS – często od osób, które zauważają nieprawidłowości. Coraz więcej takich kontroli jest wynikiem anonimowych zgłoszeń.

Warto pamiętać, że kontrole prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich mogą również przeprowadzać pracodawcy zatrudniający powyżej 20 osób. Najczęściej zajmują się tym pracownicy działu kadr.

Krystyna Michałek
regionalna rzeczniczka prasowa ZUS
w województwie kujawsko-pomorskim